

**Klienta statusa noteikšanas politika ieguldījumu
pakalpojumu sniegšanas jomā
Nr. 98-02-05**

Rīga, 2017

Saturis:

1.	<i>Vispārīgie nosacījumi:</i>	2
1.1.	Politikas statuss:	2
1.2.	Normatīvie dokumenti, saskaņā ar kuriem politika ir izstrādāta:	2
1.3.	Atbildība, dokumentācijas saņēmēji:	2
1.4.	Politikā izmantotie termini:	2
2.	Politikas pamatprincipi:	4
3.	Klienta statusa noteikšanas pamatprincipi	4
4.	Klienta statusa maiņas pamatprincipi:	4
5.	Par politikas īstenošanu atbildīgās personas	6
6.	Pielikumi, saistītie dokumenti.....	6

1. Vispārīgie nosacījumi:**1.1. Politikas statuss:**

- 1.1.1. Klienta statusa noteikšanas politika ieguldījumu sniegšanas jomā ir pamatdokuments, kas reglamentē Bankas darbību, nosakot Klienta statusu.

1.2. Normatīvie dokumenti, saskaņā ar kuriem politika ir izstrādāta:

- 1.2.1. Šī politika ir izstrādāta saskaņā ar:
- LR Kredītiestāžu likumu;
  - LR Finanšu instrumentu tirgus likumu;
  - citiem normatīvajiem aktiem un rekomendācijām, kā arī Bankas iekšējiem normatīvajiem dokumentiem.

1.3. Atbildība, dokumentācijas saņēmēji:

Procesa koordinators: Finanšu tirgus departamenta vadītājs.

Atbildība, darbības sfēra:

Šis dokuments ir saistošs visiem Bankas darbiniekiem, kuru amata pienākumi ir saistīti ar ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanu klientiem.

Ja politikas izpilde nav iespējama, darbinieks, kas to ir atklājis, nekavējoties ziņo par to savas struktūrvienības vadītājam, politikā noteiktajam koordinatoram un Darbības atbilstības kontroles departamenta darbiniekam izmaiņu ieviešanai.

Dokumentācijas saņēmēji:

- Finanšu tirgus departamenta vadītājs;
- Individuālo un korporatīvo klientu rezidentu apkalpošanas departamenta vadītājs;
- Mārketinga un reklāmas vadītājs;
- Starptautisko klientu apkalpošanas departamenta vadītājs;
- Uzticības operāciju (trastu) departamenta vadītājs;
- VIP Individuālo klientu apkalpošanas departamenta vadītājs.

1.4. Politikā izmantotie termini:

Banka – AS „PrivatBank”;

Finanšu instrumenti – vienošanās, kas vienlaikus vienai personai rada finanšu aktīvus, bet citai personai – finanšu saistības vai kapitāla vērtspapīrus, un kas ir noteikti Finanšu instrumentu tirgus likumā:

- pārvedami vērtspapīri (akcijas, obligācijas, depozitārija sertifikāti un citi pārvedami vērtspapīri),
- ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un citi pārvedamie vērtspapīri, kas apliecina līdzdalību ieguldījumu fondos vai tiem pielīdzināmos kopējo ieguldījumu uzņēmumos,
- naudas tirgus instrumenti,
- atvasinātie finanšu instrumenti,
- atvasinātie preču instrumenti;

Ieguldījumu pakalpojumi – Bankas sniegtie ieguldījumu pakalpojumi un ar tiem saistītie ieguldījumu pakalpojumi Likuma izpratnē;

Klienta statuss (Statuss) – viena no trim kategorijām (privāts klients, profesionāls klients vai tiesīgs darījumu partneris), kuras Banka izmanto attiecībā uz klientu, lai, pamatojoties uz klienta iepriekšējo pieredzi un zināšanām finanšu instrumentu jomā, kā arī klientu darbības raksturojumu, noteiktu un piešķirtu paredzēto ieguldītāju interešu aizsardzības pakāpi;

Klients – fiziska vai juridiska persona, kurai Banka sniedz finanšu ieguldījumu pakalpojumus vai ar ieguldījumiem saistītos pakalpojumus (ieguldījumu blakuspakalpojumus);

Likums – LR Finanšu instrumentu tirgus likums;

Politika – Klienta statusa noteikšanas politika ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas jomā;

Privāts klients – klients, kas nav profesionāls klients;

Profesionāls klients – Latvijas Republikā vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencētas un uzraudzītas iestādes:

- kredītiestādes;
  - ieguldījumu brokeru sabiedrības;
  - citas licencētas un regulētas finanšu iestādes;
  - ieguldījumu fondi un ieguldījumu pārvaldes sabiedrības;
  - apdrošināšanas sabiedrības;
  - pensiju fondi;
  - preču dīleri;
  - sabiedrības, kas opciju līgumu, nākotnes līgumu vai atvasināto finanšu instrumentu tirgos vai atvasinātā instrumenta bāzes aktīva tirgos veic darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto finanšu instrumentu tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgus dalībnieku rēķina vai veido tiem cenas, un ko garantē norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, ja atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū;
  - citas komercsabiedrības, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
- komercsabiedrības, kas atbilst divām no trim minētajām prasībām:
- pašu kapitāls – ne mazāks kā 2 miljonu *euro*;
  - neto apgrozījums – ne mazāk kā 40 miljonu *euro*;
  - bilances vērtība – ekvivalents ne mazāks kā 20 miljonu *euro*;
- valstis un pašvaldības, valsts iestādes, kas pārvalda valsts parādu, valstu centrālās bankas, Pasaules Banka, Starptautiskais Valūtu fonds, Eiropas Centrālā banka un citas starptautiskās finanšu iestādes;
- citas komercsabiedrības, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
- persona, kura citā valstī ir atzīta par profesionālu klientu saskaņā ar procedūru, kas līdzvērtīga Likumā noteiktajai;
- Tiesīgais darījumu partneris – ieguldījumu brokeru sabiedrības, kredītiestādes, apdrošināšanas sabiedrības, ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, pensiju fondi un tā pārvaldes sabiedrības, citas finanšu iestādes, kas licencētas un savu darbību veic saskaņā ar finanšu pakalpojumus regulējošiem normatīvajiem aktiem, kā arī valsts iestādes, kuras pārvalda valsts parādu, centrālā banka un starptautiskas organizācijas.

2. Politikas pamatprincipi:

- 2.1. Banka īsteno šo politiku saskaņā ar Likuma prasībām, lai nodrošinātu Klienta klasifikāciju un piešķirtu Klientam attiecīgo statusu.
- 2.2. Politika nosaka skaidru un viennozīmīgu Bankas pozīciju, piešķirot Klientam statusu, kas ir piemērojams, sniedzot Klientam ieguldījumu pakalpojumus un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumus, kā arī nodrošina Klienta interešu aizstāvēšanu.

3. Klienta statusa noteikšanas pamatprincipi

- 3.1. Lai noteiktu ieguldījumu pakalpojumu piemērotību Klienta interesēm, pirms darījumu attiecību uzsākšanas Banka veic Klienta klasifikāciju un piešķir Klientam attiecīgo statusu.
- 3.2. Klienta statuss ir nosakāms visiem Klientiem, kuriem Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumus. Saskaņā ar likumu Klientam var noteikt profesionāla klienta, privāta klienta vai tiesīga darījumu partnera statusu.
- 3.3. Banka piešķir Klientam attiecīgo statusu, ņemot vērā Klienta sniegto informāciju par tā iepriekšējo pieredzi un zināšanām ieguldījumu pakalpojumu jomā, kā arī analizējot citus dokumentus un rādītājus, kas raksturo Klienta darbību. Banka dokumentē statusa piešķiršanu Klientam atbilstoši spēkā esošajām Bankas procedūrām attiecībā uz ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu.
- 3.4. Attiecīgo statusu Klientam piešķir, kā arī pārskata Uzticības operāciju (trastu) departamenta vai Finanšu tirgus departamenta darbinieki.
- 3.5. Pirms sākt sniegt ieguldījumu pakalpojumus, Klientu apkalpojošais Bankas darbinieks informē Klientu par viņam piešķirto statusu, izmantojot ar Klientu atrunātos sakaru līdzekļus. Bankas darbinieks, kas apkalpo Klientu, savlaicīgi informē Klientu par tā statusa maiņu.
- 3.6. Mainoties kompānijas, kura ir Bankas klients, vadošajām personām (direktoriem un/vai pilnvarotām personām un/vai labuma guvējiem), Banka aktualizē informāciju par Klienta statusu, pamatojoties uz Klienta iepriekšējo pieredzi un zināšanām ieguldījumu pakalpojumu vai ieguldījumu blakuspakalpojumu jomā saskaņā ar šīs politikas 3.3. p.

4. Klienta statusa maiņas pamatprincipi:

- 4.1. Lai nodrošinātu ieguldījumu pakalpojumu atbilstības Klienta statusam kontroli, kā arī piešķirtā statusa atbilstību Klienta darbībai un Klienta profilam, Banka veic Klienta darbību ar finanšu instrumentiem monitoringu un, konstatējot noteiktās pazīmes, Banka saskaņā ar likumu var mainīt Klienta statusu.
- 4.2. Klienta statusu var mainīt arī pēc Klienta iniciatīvas uz Klienta iesniegtā pieteikuma pamata.
- 4.3. Pirms lēmuma par Klienta statusa maiņu pieņemšanas Banka rūpīgi izvērtē, vai Klienta statusa maiņa ir iespējama un vai tā atbilst likuma prasībām.
- 4.4. Ja Klienta statusa maiņa tiek izskatīta pēc Klienta iniciatīvas, lēmumu par Klienta statusa maiņu Banka pieņem 3 darbadienu laikā no Klienta pieteikuma saņemšanas brīža.
- 4.5. Gadījumos, ja saskaņā ar likumu Klienta statusa maiņa nav iespējama, statuss nevar tikt mainīts, par ko Banka ziņo Klientam, izmantojot atrunātos sakaru līdzekļus.
- 4.6. Privāta klienta statusa maiņa, paaugstinot to līdz profesionāla klienta vai tiesīga darījumu partnera statusam, ir iespējama vienīgi likumā noteiktajos gadījumos.
- 4.7. Profesionāla klienta statuss var tikt mainīts uz privāta klienta vai tiesīga darījumu partnera statusu.
- 4.8. Tiesīga darījuma partnera statuss var tikt mainīts uz profesionāla klienta vai privāta klienta statusu.
- 4.9. Privāts klients var saņemt profesionālā klienta statusu, ja Banka ir novērtējusi viņa zināšanas un pieredzi un tās atbilst vismaz diviem no šādiem kritērijiem:
  - 4.9.1. Klients ir veicis būtiska apmēra darījumus attiecīgajā tirgū – vismaz 10 darījumus ceturksnī iepriekšējo četru ceturksņu laikā;
  - 4.9.2. Klienta individuālā ieguldījumu portfeļa vērtība, kas aptver finanšu līdzekļus un finanšu instrumentus, pārsniedz 500 000 *euro*;
  - 4.9.3. Klientam ir vismaz vienu gadu ilga pieredze finanšu sektorā amatā, kurā nepieciešamas zināšanas attiecībā uz darījumiem un pakalpojumiem, ko Klients plāno veikt vai saņemt kā profesionāls klients.

- 4.10. Pirms lēmuma pieņemšanas par privāta klienta statusa maiņu uz profesionāla klienta statusu Banka izvērtē viņa kompetenci, pieredzi un zināšanas, lai gūtu apliecinājumu, ka, ņemot vērā paredzēto darījumu vai pakalpojumu specifiku, Klients patstāvīgi spēj pieņemt ieguldījumu lēmumus un apzinās attiecīgos riskus.
- 4.11. Profesionālā Klienta statusu var piešķirt kopumā vai attiecībā uz ieguldījuma pakalpojuma atsevišķu veidu, darījuma veidu vai konkrētu darījumu vai produktu.
- 4.12. Banka pirms profesionāla klienta statusa piešķiršanas Klientam rakstveidā brīdina to par ieguldītāja aizsardzības tiesībām, ko Klients var zaudēt profesionāla klienta statusā, un Klients paraksta apliecinājumu, ka tas šādu brīdinājumu ir saņēmis un apzinās šādu tiesību zaudējuma sekas. Par profesionāla statusa piešķiršanu tiek noslēgta rakstveida vienošanās.
- 4.13. Klients, kuru Banka ir atzinusi par profesionālu klientu, sniedz Bankai informāciju par tā darbībā notikušajām izmaiņām, kas var ietekmēt Klienta atbilstību profesionāla klienta statusam izvirzītajām prasībām. Pēc tam, kad ir saņemta informācija par to, ka Klients vairs neatbilst profesionāla klienta statusam izvirzītajām prasībām, Banka pieņem lēmumu par šāda statusa atsaukšanu un rakstveidā informē par to Klientu.
- 4.14. Profesionālam klientam privāta klienta statusu Banka var piešķirt kopumā vai atsevišķiem ieguldījumu pakalpojumu, darījumu vai produktu veidiem.
- 4.15. Profesionāls klients, kas vēlas, lai viņam piešķir privāta klienta statusu, iesniedz Bankai pieteikumu, tajā norādot ieguldījumu pakalpojuma, darījuma vai produkta veidu, attiecībā uz kuru viņš vēlas saņemt privāta klienta statusu.
- 4.16. Lai profesionālam klientam piešķirtu privāta klienta statusu, Banka un Klients noslēdz rakstveida vienošanos. Šāda vienošanās paredz ieguldījumu pakalpojumu, darījumu vai produktu veidus, kuriem tiek piemērots privāta klienta statuss.
- 4.17. Tiesīgs darījumu partneris var pieprasīt, lai Banka piešķirtu tam profesionāla vai privāta klienta statusu. Ja tiesīgs darījumu partneris tieši nenorāda, kādu statusu – profesionāla vai privāta klienta statusu – tam piešķirt, Banka piešķir tam profesionāla klienta statusu.
- 4.18. Banka var piešķirt tiesīga darījumu partnera statusu arī:
  - 4.18.1. preču dāļiem;
  - 4.18.2. sabiedrībām, kas opciju līgumu, nākotnes līgumu vai atvasināto finanšu instrumentu tirgos vai atvasinātā instrumenta bāzes aktīva tirgos veic darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto finanšu instrumentu tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgus dalībnieku rēķina vai veido tiem cenas, un ko garantē norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, ja atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū,
  - 4.18.3. citām komercsabiedrībām, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
  - 4.18.4. komercsabiedrībām, kas atbilst divām no trim minētajām prasībām:
    - 4.18.4.1. pašu kapitāls – ne mazāks kā 2 miljonu *euro*;
    - 4.18.4.2. neto apgrozījums – ne mazāks kā 40 miljonu *euro*;
    - 4.18.4.3. bilances vērtība – ekvivalents ne mazāks kā 20 miljonu *euro*.
  - 4.18.5. valstīm un pašvaldībām, kas pārvalda valsts parādu, valstu centrālajām bankām, Pasaules Bankai, Starptautiskajam Valūtu fondam, Eiropas Centrālajai bankai un citām starptautiskajām finanšu iestādēm.
- 4.19. Lai 4.18. punktā minētajām personām piemērotu tiesīgā darījumu partnera statusu, Bankai ir jāsaņem šīs personas piekrišana. Piekrišanu var saņemt attiecībā uz sniedzamajiem ieguldījumu pakalpojumiem kopumā, individuāliem ieguldījumu pakalpojumiem vai individuāliem darījumiem.
- 4.20. Ja Bankas Klients ir 4.18. punktā minētā komercsabiedrība, kas reģistrēta citā ES dalībvalstī, Banka tai piemēro tādu Klienta statusu, kāds tam ir piemērojams saskaņā ar šīs ES dalībvalsts normatīvajiem aktiem. Banka ir tiesīga šādai komercsabiedrībai noteikt Klienta statusu, pamatojoties uz šīs komercsabiedrības sniegto informāciju par attiecīgas ES dalībvalsts normatīvajiem aktiem.

5. Par politikas īstenošanu atbildīgās personas

- 5.1. **Bankas Padome** pēc politikas izskatīšanas Bankas valdē apstiprina to un veic vispārējo tās izpildes uzraudzību.

- 5.2. **Bankas Valde** atbild par:
- 5.2.1. apstiprinātās politikas īstenošanas kontroli;
  - 5.2.2. attiecīgo procedūru apstiprināšanu politikas izpildei;
  - 5.2.3. politikas izpildei nepieciešamo nosacījumu nodrošināšanu, finanšu līdzekļu sniegšanu, kvalificētu darbinieku piesaistīšanu.
- 5.3. **Finanšu tirgus departaments un Uzticības (trastu) operāciju departaments** atbild par:
- 5.3.1. statusa piešķiršanu visiem Klientiem, kuriem Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumus saskaņā ar Likuma un Politikas prasībām;
  - 5.3.2. savlaicīgu Statusa pārskatīšanu (maiņu) Klientiem, kuriem Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumus;
  - 5.3.3. Klientu savlaicīgu informēšanu par viņu statusu (statusa maiņu);
  - 5.3.4. datu par Klientiem piešķirto statusu un tā izmaiņām glabāšanu.
- 5.4. **Finanšu tirgus departamenta vadītājs** atbild par politikas savlaicīgu aktualizāciju un pēc apstiprināšanas Padomē tās nosūtīšanu **Mārketiņa un reklāmas departamentam** publicēšanai Bankas mājas lapā.

6. Pielikumi, saistītie dokumenti

Nosaukums	Kur atrodas	Atbildīgā persona
Investīciju pakalpojumu rīkojumu izpildes politika	Bankas iekšējā informācijas diskā	Finanšu tirgus departamenta vadītājs
Interesešu konfliktu pārvaldīšanas politika		Juridiskā departamenta un Darbības atbilstības kontroles departamentu vadītāji